

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Prologus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

D E
O R A T I O N E
D I V I N A
S I V E
A D E O I N F U S A
L I B E R T E R T I U S:

De Via illuminativa supernaturali.

P R O L O G U S.

Dicitur laborum certamina, post tentationum fluctus, ac de-
mum post tenebrosum illam & obscuram noctem, quam
anima in via Purgativa experta est, meritò à divino spon-
so ad altiorem lucis & jucunditatis gradum his verbis
Cant. 4., invitatur: *Veni de Libano sponsa mea, veni de Libano,*
veni: coronaberis de capite Amana, de vertice Sanir & Hermon,
de cubilibus leonum, de montibus pardorum. Sponsa in primis
aperte significans per cubilia leonum & pardorum mon-
tes, ingentia pericula, in quibus ipsa in durissima illa pur-
gatione commorabatur, exponensque ei prædictis similitudinibus eorumdem
locorum, in quibus anteā detinebatur, asperitatem & difficultatem, utpote quo
similia essent speluncis, in quibus leones & aliarum ferarum copia habitatet;
fudens demum ei acinvitans, ut ad altissimos contemplationis montes celeri
volatu condescendat: pollicetur enim se eam in illos ducaturum, qui omnium qui
in *Judea* erant amoenissimi & cogniti dignissimi habebantur; quasi apertis di-
cat: *Veni mecum, sponsa, à locis hinc periculosis, ac horum montium altitu-
dinem condescende, ibique eorum amoenitate & pulchritudine mirum in modum*
perfruere.

Ancende inquam tecum, & è verticibus illorum non solum sublimiora loca
contemplare, sed & subiecta perficie, pulcherrimis arboribus, pratis, herbis, flo-
ribus, urbibus, rebusve aliis decora. Hæ sunt montium cacumina sive altitudi-
nes, per Isaiam Prophetam purgatis ac defœcatis mentibus cap. 58. promisæ. Su-
stollam te, inquit, super altitudines terræ. Quæ sunt istæ terræ altitudines, nisi cele-
stium ac divinorum sacramentorum contemplatio? quantò enim à terrenis affe-
ctibus mortaliis mentes perfectius purgantur, tanto ad divina arcana intuenda,
ac de faciem contemplandam aptiores fiunt. Praclarè enim d. Gregor. lib. 24.
Moral. in illa verba Job 33 Videbit faciem ejus in jubilo, scriptis, dicens: Menti enim
nostra de considerationis acitatem sua prius ignis tribulationis immittitur, ut omni vitio-
rum arugo concremetur, & tunc mundatus oculus cordis, illa latitia patria cœlestis aperi-
tur, ut prius purgamus lugendo quod fecimus, & postmodum manifestius contemplemur
per gaudium quod quaramus; prius à mentis acie exurente tristitia interposita a malorum
caligo detergitur, & tunc resplendente raptim coruscatione incircumscripti luminis illu-
stratur. Et paulò infra: *Quia enim per faciem quemlibet agnoscimus, non immerito cogni-
tionem Dei faciem ejus vocamus; recte ergo post hos labores de hoc tentato homine dicitur:*
Videbit faciem ejus in jubilo.

Divi-

Divinitus igitur purgata mente, ac privato amore eradicato, statim anima cas-
paciō redditur majoris illustrationis & amoris divini. Quā quidem majorem
illustrationem (quaē uberiorā in hoc gradu post mirabilem illam purgationem, de-
qua superius diximus, contigit) mēritō viam illuminativam Myſtici nunc parunt;
lucet enim in ea supernaturale quoddam lumen, intellectum nostrum in illius fa-
ſigio seu ſublimitate irradians, quod quidem ad intellectus doni ſecundum gra-
dum, quo ſenſibiles formas ac imagines excedere edocemut, ſpectat. Hoc autem
Donum apte Solis radii ſimile dici potest; ut enim Sol ſplendore ſuo aerem per-
fundit ac compleat claritudine, rerumque species declarat, & colorum discrimi-
na ſub oculis pónit, vim ſuam hoc ipſo reddens omnibus manifestam; utque ca-
lor illius roti ubique terratum orbī, quantum ad utilitatem & fecunditatem at-
tinget, communis eſt; ita nimitem hujuſ Doni fulgor ad illuminativam viam ſpe-
ctans, ſpiritui noſtro mirabilem praefat claritatem, perinde ac aer radii ſplen-
dit Solis, qui mirum in modum acquirit ac illuſtratur ad divinorum ſecretorum
arcana capiſſenda. Etenim Donum hoc dilucidē ac citra laborem divitias
DEI contemplari nos docet: & quemadmodum Solis radii terra non ſolum il-
lustratur, ſed etiam ejus calore non parum aetuat; ita hujuſ Doni ſplendore non
tantum intellectus divino lumine perlustratur ac perfunditur, ſed & voluntas
ardentissimo charitatis igne incalceſcit, gratia donisq[ue] DEI completerat, & per
divinum amorem quamdam DEI incipit habere ſimilitudinem.

Hujus viæ illuminativæ, quæ omnia à DEO infundit, ſtudium & exercitia
præclarè docuit Carthusianus de Fonte lucis, cap. 8, his verbis: Porro viæ illuminati-
væ eſt ſtudium ſeu occupatio mentis circa contemplanda ſublimia DEI, praeritim in con-
templatione ſuperbeatissime Trinitatis, ac ſimpliciſſima & ſuperpulcherrima Deitatis.
Deinde in ſpeculatione bonorum caeleſtium & ſupernaturalium veritatis fidei Christiana
ac ſpiritualium rerum. Cum etenim in clara & immediata per ſpeciem horum contem-
platione tota conſiftat noſtra felicitas; profectus noſter hic eſt, ut contemplationi illi tam
beatific ac perfecta nunc quotidie propinquemus, proficiendo in fidei illustratione, in bona
ſapienție, in ſumme & increata veritatis, ac divinorum cognitione. Denique Ioannis 8.
cum DEVS (curus opulentia ac munificientia nullus eſt finis) ſit eſſentialiter ſapienția inſi-
nita, & lux ſplendidiſſima pro rorū incurve inſcripta, cum videt animam modo praetexto pur-
gatam humilitate, patientia, mansuetudine, caritate, iuſtitia, &c. ceteris quoque virtuti-
bus moralibus informatam, veritatu quo avidam, & ſenti ſapienția inhiuantem, ac de fe-
per illuſtrari affecte antem mox vultum ſuum ſuper eam illumi. at ſapienția radio, eam cla-
rificat, ſcipsum ei praetexto clarius gratiosiusq[ue] offendens, atque incerta & occulta ſapien-
tia ſua propalans, ita ut ea qua fidet ſunt, rationesque credendorum, & nexus ac ordi-
nem credibilium ſubtiliter ſpeculetur, ita ut latabunda ac grata mente decantet Psal. 15.
Benedicā Dominum qui tribuit mihi intellectum. Quod quād defiderabile ſit ac pra-
clarum fateſur Propheta dicens Psal. 93. Beatus homo quem tu erudieris Domine, & de le-
ge tua docueris eum. Vnde & S. Iohannes Apoſtolus, in prima ſua Epifola (1. Iohannis 2.)
ſcribit purgatis hujuſ modi fidelibus: Vnde eo eius docet vos de omnibus.

Hanc igitur viæ illuminativæ ſupernaturalis traſtationem breviter quatuor Inqua-
partibus comprehendemus. In prima, De luce ſive contemplatione, quæ ingre-
dientibus & profitentibus hanc viam contingere ſoleat; in ſecunda, De amore, in
tertia, De ſpirituali huius viæ purgatione; ac demum in quarta, De quibusdam ad
eam ſpectantibus documentis, favente DEO, diſferemus. In priori, Spiritus fan-
etus divinis plendoribus intellectum illuſtrat. In ſecunda, voluntatem ardentif-
fimo charitatis igne ſuccendit. In tercia, purgatione mirabili utramque perficit
potentiam. In quarta denique, qualiter hujuſ viæ athletæ per eam ſine offendio-
ne currere debeant, edocentur.